

INVESTERINGSVOORSTEL

Onderwerp:	Herinrichting vooroever Oude IJssel Wijnbergseweg 11 - 19
Zaaknummer:	67934.
Programma:	Watersysteem
Projectnummer:	81227
Projectnaam:	Herinrichting Vooroever Oude IJssel - Wijnbergseweg
Beleidsprestatie:	Verbeteren GNN, EVZ en effectiever B&O
Bruto krediet:	€500.000,-
Inkomsten:	€ 0,00
Netto krediet:	€500.000,-
Startmaand project:	Oktober 2022
Eindmaand project:	Juni 2023
Bijlagen:	n.v.t.

Advies Commissie Waterveiligheid en Watersysteem:

De commissie heeft het voorstel in de vergadering van 21 februari besproken. In de bespreking wordt met name stilgestaan bij de juridische aspecten en eigendomssituatie. De commissie adviseert dit voorstel door te leiden als hamerstuk.

Reactie college van dijkgraaf en heemraden:

Het voorstel wordt als hamerstuk doorgeleid naar de vergadering van het algemeen bestuur van 14 maart a.s.

Advies

1. In te stemmen met het beschikbaar stellen van een uitvoeringskrediet van €500.000,- voor het opstellen van het definitief ontwerp en de realisatie van de herinrichting van de vooroever in de Oude IJssel langs de Wijnbergseweg te Doetinchem.

Inleiding

Langs de Oude IJssel ter plaatse van de Wijnbergseweg 11 – 19 is in 2001 een vooroever en open plasberm aangelegd als paaiplaats voor vis en als onderdeel van de Ecologische Verbindingszone voor de Oude IJssel. De open plasberm is gelegen op gronden die in eigendom zijn bij derden (6 eigenaren). Hiervoor is overeenkomst afgesloten met de bewoners met een kwalitatieve verplichting en zijn er afspraken gemaakt over de inrichting en het beheer en onderhoud door Waterschap Rijn en IJssel en over de beperkingen van het gebruik voor de eigenaren. Deze kwalitatieve verplichting is in 2001 ingegaan met een doorlooptijd van 25 jaar.

Omdat de huidige overeenkomst afloopt, het waterschap een vereenvoudiging wenst voor het beheer en onderhoud en de huidige inrichting niet voldoet aan de gestelde eisen is er gewerkt

aan de afspraken voor een nieuwe overeenkomst en een optimale aanpassing van de oeverinrichting. Het waterschap heeft meerdere gesprekken gevoerd met de bewoners en onze medeoverheden om de eisen en wensen te inventariseren en deze te vertalen naar de optimale herinrichting van de vooroever met een vereenvoudiging van het beheer en onderhoud. Hieruit is in overeenstemming met de bewoners, de provincie, de gemeente en de onderhoudsdienst een breed gedragen schetsontwerp opgesteld.

Door het beschikbaar stellen van een uitvoeringskrediet van €500.000,- kan dit schetsontwerp in samenspraak met bewoners worden uitgewerkt tot een Definitief Ontwerp én vervolgens worden gerealiseerd in 2023.

Figuur 1, situatieschets vooroever Wijnbergseweg 11-19

Eerder genomen besluiten en relevante documenten

Eerder behandelde documenten en besluiten:

- Besluit oeverinrichting Ecologische Verbindingszone Oude IJssel: AB voorstel 19 juni 1997 (Archief documentatie #190697)
- Besluit klachtafhandeling: Waterschap zet z.s.m. het project voort om in gesprek met de zes aanwonenden (Wijnbergseweg 11-19) te komen tot een aangepaste oeverinrichting.

Onderbouwing

In mei 2021 is het project en de projectorganisatie gestart met het voeren van gesprekken met bewoners en experts van het waterschap over de situatie van de vooroever. Daarnaast hebben er gesprekken plaatsgevonden met de Gemeente Doetinchem en de Provincie Gelderland. Op basis van alle wensen en eisen van betrokken partijen én op basis van de beleidskaders, zijn ontwerpuitgangspunten geformuleerd voor de nieuwe situatie. Hierbij is het volgende geconcludeerd:

- Er is onderzocht of de constructie met de overeenkomsten en de kwalitatieve verplichtingen beëindigd kan worden en dat bleek niet mogelijk. Dit betekent dan een oever zonder een ecologische verbindingszone (EVZ) of de aankoop van de tuingedeeltes niet mogelijk is omdat een oever zonder een EVZ niet past binnen de doelstellingen van de Natuurbeschermingswet. En een EVZ zonder tuingedeeltes is tevens niet mogelijk, omdat de eigenaren hun grond niet willen verkopen.

- Voor de bewoners, mede-eigenaren van de vooroever, is het van belang dat er duidelijke afspraken worden gemaakt over het beheer en onderhoud, de kosten voor de bewoners én duidelijk opgestelde regels, wat wordt er wel/niet toegestaan.
- De huidige situatie is lastig te onderhouden voor het waterschap en om die reden wordt er gestreefd naar een verbetering van de huidige inrichting.
- Daarnaast zijn de nadrukkelijke wensen van de bewoners (eigenaren) onderzocht voor de mogelijkheden van een bootaanlegplaats in het eigendomsgebied van de bewoners, binnen de mogelijkheden van de beleidsmaatregelen en wetgeving (Gelders NatuurNetwerk, de Ecologische Verbindingszone, de Natuur Beschermingswet en de Flora en Fauna wet).

In de voorbereiding hebben meerdere informatieavonden plaatsgevonden, waarin de wensen zijn vertaald naar ontwerpuitgangspunten en principevarianten. Hierbij is vooral gekeken naar de uitgangspunten of de vooroever onderhoudsvriendelijker kan worden ingericht, of er aanlegmogelijkheden mogelijk zijn voor de bewoners en of de ecologische inrichting in het kader van het Gelders NatuurNetwerk (GNN) en de ecologische verbindingszone (EVZ) kunnen worden verbeterd.

1. Beleidsargument

De inrichting dient te voldoen aan de beleidseisen van het waterschap en de Provincie Gelderland, waarin het Gelders NatuurNetwerk (GNN) en de stapsteen van ecologische verbindingszone (EVZ) in de Oude IJssel kan worden gehandhaafd en verbeterd.

De voorkeursvariant - visbossen

Van principevarianten is toegewerkt naar concrete varianten en uiteindelijk naar een voorkeursvariant in de vorm van visbossen (zie figuren 2 en 3):

- Het vervangen van het aanwezige stenen ruggetje door visbossen, waarmee het onderhoud effectiever kan worden uitgevoerd er een kwalitatieve verbetering van de GNN wordt bewerkstelligd en waarnaast de mogelijkheid wordt geboden een eenvoudige aanlegplek voor kleine bootjes voor bewoners te creëren.

Figuren 2 en 3: Voorkeursvariant visbossen met eenvoudig beheer en onderhoud

Deze variant past goed in het beheer en onderhoud van het waterschap én geniet de voorkeur van de bewoners. Deze variant levert een positieve bijdrage aan de stromingssituatie, waardoor het dichtslibben wordt verminderd en er daardoor minder intensief onderhoud nodig is. Daarnaast geeft deze variant een grotere impuls aan de natuurwaarden dan de huidige situatie en de andere varianten.

Tot slot is het goed te vermelden dat deze vooroever en de beoogde herinrichting plaatsvindt op particuliere gronden, met instemming én medewerking van de eigenaren van de vooroever waarop het GNN is gelegen. Deze instemming dient wederom te worden vastgelegd in een overeenkomst met een kwalitatieve verplichting met een looptijd van 25 jaar, zodat dit na aflopen opnieuw kan worden beoordeeld en om de mogelijkheden te verkennen om de gronden te kunnen verwerven, wetende dat de functie van de Ecologische Verbindingszone een blijvende status betreft. Verder wordt er beoogd om met de bewoners evaluatiemomenten te organiseren om het functioneren van de herinrichting te bespreken.

Kosten

De kredietaanvraag van €500.000, - bestaat uit de volgende onderdelen:

- Voorbereidingskrediet: €100.000,-
- Inzet projectleiding en projectorganisatie: €48.000,-
- Opstellen uitvoeringsontwerp en voorbereiding realisatie: €32.000,-
- Aanlegkosten van de hernieuwde vooroever: €320.000,-

Kasritme

Jaar	Uitgaven in €	Inkomsten in €
2022	60.000	0
2023	340.000	0

Meerjarenprogrammering:

Deze investering is opgenomen in de meerjarenprogrammering van het programma Watersystemen.

Taak: Watersysteembeheer

Kanttkening en risico's

Kanttkening

Uit de gesprekken met de bewoners blijkt dat er geen bereidwilligheid is om de gronden in eigendom van de bewoners te verkopen aan het waterschap, waardoor de oeverinrichting plaatsvindt op gronden van derden. Als gevolg hiervan wordt wederom een overeenkomst met kwalitatieve verplichtingen opgesteld, betreffende een kwalitatieve overeenkomst, met een doorlooptijd van 25 jaar. Daarnaast worden tussentijdse evaluatiemomenten georganiseerd.

Risico's

- Door onverwachts hoog stijgende materiaalkosten kan het project duurder uitvallen. Om dit risico te verkleinen is hiervoor een extra marge opgenomen in de kostenraming.
- Om het risico voor de benodigde vergunningen voor de herinrichting te minimaliseren, vindt er regelmatig afstemming plaats tussen de verschillende partijen en disciplines (Intern binnen WRIJ, provincie Gelderland en gemeente Doetinchem).

Juridische consequentie

In 2026 lopen de huidige overeenkomsten met de Kwalitatieve Verplichtingen af. Er wordt een invulling gegeven aan de nieuwe kwalitatieve overeenkomst, waarbij de unit Juridische Zaken is betrokken. In 2023 worden de overeenkomsten opgesteld en notarieel passeren. Conform de bedoeling van dit project is dat ruim voorafgaand aan het aflopen van de huidige overeenkomsten.

Communicatie

Voor de verdere planuitwerking zal de projectgroep intensief contact blijven onderhouden worden met de bewoners en belanghebbenden, waarbij er naar verwachting nog twee bewonersbijeenkomsten zullen plaatsvinden en de afstemming met gemeente Doetinchem en provincie Gelderland aan de orde blijft.

Uitvoering

De uitwerking van het definitieve ontwerp én de actualisatie van de kwalitatieve overeenkomst:

- Opstellen kwalitatieve overeenkomst: september - december 2022
- Definitief-/uitvoeringsontwerp: december 2022 - maart 2023
- Aanbesteding uitvoeringswerkzaamheden: maart - mei 2023
- Uitvoering: juli 2023 - augustus 2023